

Bà Con Công Chánh Tại Khu 4 Công Chánh California

Khu 4 Công Chánh Cali bao gồm địa hạt quanh vùng Vịnh San Francisco. Anh em Việt Nam làm cho khu 4 này có 54 người tất cả. Trong đó, họa viên và chuyên viên kỹ thuật 3 người, kỹ sư điện 4 người, kỹ sư Công Chánh 38 người thì có 16 người là Project Engineer, 3 Senior Engineer. Trong số 54 người, có 24 người trẻ, mới vào nghề Công Chánh trên dưới 5 năm, 7 người không già không trẻ, học ở Việt Nam một phần và tiếp tục tại Mỹ, 23 người vốn là Công Chánh cựu trào từ VN qua. Tuổi tác từ trên 20 đến 60. Đa số thuộc về Project Development, chuyên lập hồ sơ về thiết kế đường mới, mở rộng đường cũ và tu bổ sửa chữa xa lộ. Một số ít khác làm cho Right of Way, Construction, Traffic, Maintenance v.v.

Ngoại trừ vài ba anh làm cho Construction lưu lạc quanh các công trường.

Còn đa số thì tụ tập tại 3 trụ sở chính, hai tòa nhà tại San Francisco và 1 tại San Jose. Anh em thỉnh thoảng gặp nhau trao đổi trau dồi tiếng Việt ào ào. Đôi khi cãi nhau chuyện chính trị huyên náo, làm các ông bạn xứ khác không hiểu sao mấy ông này nói gì mà nhí nhắng ồn ào đến thế.

Mấy năm trước, mỗi trưa thứ tư, anh em Việt Nam hẹn gặp nhau, đi ăn trưa chung tại một quán gần trụ sở. Chẳng phải là hội họp bàn tán chi cả. Chỉ để gặp nhau cho vui mà thôi. Có khi anh em đi ăn chung đông đảo, cười nói ồn ào, nhưng cũng có tuần, chỉ năm ba mạng. Thế cũng đã vui rồi.

Một lệ mới được anh em áp dụng trong vài ba năm qua: đó là tục lệ “ma cũ đón mừng ma mới”. Không phải là ma cũ ăn hiếp ma mới. Mỗi khi có một Việt Nam đến làm việc, thì

anh em mời ma mới đi ăn một bữa, để ra mắt và giới thiệu anh em cũ. Để ma mới khi có gì bờ ngõ thì có thể hỏi han đường đi nước bước, cho đỡ lo lắng. Điều quan trọng nhất là làm cho người mới đến thấy ấm áp tình quê hương. Một điểm khác nữa, biết có bà con Việt Nam, có thể mạnh dạn hỏi han và hướng dẫn bước đầu trong thành phố lạ, trong cơ sở lạ. Tuy nhiên cũng có vài thiếu sót, đôi khi các “ma-mới” lặng lẽ đến, anh em không biết là đồng hương, tưởng là Tàu, Đại Hàn, Phi v.v. Khi vỡ lẽ ra thì “À ra VN hả! Thế mà lâu nay tưởng Nhật bản chứ!” Bởi mới đến, thì lạ lùng, nghe đồng hương nói tiếng Việt, không biết mình đến nhập bọn họ có chịu hay không. Phải chờ khi khám phá ra thì mới biết người Việt trong cơ sở này rất thân tình, rất vui vẻ và ai ai cũng sẵn sàng giúp đỡ hướng dẫn đồng

hương, khi họ cần đến. Ngoài việc đãi người mới đến, anh em nào ra đi cũng được mời một bữa nhậu tiễn chân, dù đi từ văn phòng ra công trường, chứ không cần nói đến đi tới một khu Công Chánh khác. Anh em Việt Nam đông đảo, nên những buổi họp Ái hữu kiểu “bỏ túi” cũng không hiếm. Một “đại ca Công Chánh” có món phở nổi tiếng nhất vùng Vịnh, thỉnh thoảng kêu năm bảy anh em lại húp phở, ăn bánh bèo, cay, tha hồ mà hít hà. Đồng thời, hàn huyên, kể chuyện quê nhà quê người. Một vài anh khác, thỉnh thoảng tổ chức buổi văn nghệ nhỏ, mời anh em lại cùng nghe nhạc, đánh đàn, ca cho nhau nghe, ngâm thơ, kể chuyện, cho đời sống thêm một chút sắc hương. Cũng không hiếm những buổi nhậu, bia chảy đầy tràn cả áo quần, thức nhậu ngổn ngang và tiếng cười còn kéo dài đến nửa đêm.

Mỗi cuối năm, anh em Công Chánh VN tại khu 4, đều có tổ chức một bữa tiệc tất niên. Ăn tết tượng trưng. Những buổi tất niên này thì quy tụ được đông đảo anh em nhất. Có đến 80%, 90% anh em tham dự. Ngoại trừ một số anh em không thể bỏ các chương trình khác được, thì vắng mặt bất đắc dĩ.

Không biết những nơi khác thì sao, chứ tại khu 4 Công Chánh, anh em VN rất thân thiện, cởi mở và giúp đỡ lẫn nhau. Có lẽ sự thân thiện này được nảy nở dễ dàng vì anh em không phải cạnh tranh. Làm công chức, từ cổ cho chí kim, từ xứ tư bản tân tiến

nhất cho đến xứ Cộng sản cổ lỗ nhất, thì công chức là loại “ăn cơm chùa mùa tối ngày”. Câu đó ám chỉ sự thanh thản và nhàn nhã của các bậc “đầy tớ nhân dân”. Phải công nhận làm công chức, thanh thản nhẹ nhàng hơn làm cho các hãng tư nhiều. Khi làm việc, không bị thúc hối, áp lực, công việc hôm nay chưa xong thì ngày mai làm tiếp, không việc gì mà nóng ruột, lo lắng. Phải công nhận đa số anh em VN đều chăm chỉ, làm việc không có ý câu giờ, việc nào ra việc đó đàng hoàng, mau hiểu, làm việc có năng suất khá cao. Bởi các lẽ đó, trong các hãng tư, thì mình năng suất gấp hai gấp ba các bạn đồng nghiệp, đồng hương, mà vẫn bị thúc hối như thường. Không mấy là vừa lòng tham của các ông chủ hãng chủ sở. Do đó, khi vào làm công chức, một vài anh quen cái thói chăm chỉ, bị xếp đưa việc, phải bao đàn, ôm đồm hết, thế mà vẫn cho rằng “từ ngày vào làm công chức, thì thấy khỏe như đã về hưu rồi”. Khỏe nhất là làm kỹ sư thường, đừng giữ một chức vụ gì cả. Ra khỏi sở là để lại tất cả công việc tại sở, không mang tí ti bận rộn việc sở về đến nhà. Khỏe khoản, yên thân. Do đó, nhiều người khôn ngoan, nhất định không làm Project Engineer, tội gì lãnh thêm trách nhiệm mà lương bổng thì chẳng hơn được bao nhiêu. Làm Project Engineer thì cũng như làm trung sĩ trong quân đội, phải chăm nom năm ba mạng mà trăm đầu thì đổ đầu tằm. Có trách nhiệm nhiều hơn mà quyền lợi thì chẳng đáng bao nhiêu.

Làm công chức, ngoài cái nhàn nhã ra, còn có cái “bền”. Mất đi cái thú lo thất nghiệp. Làm hãng tư thì thấp thỏm lo bị mất việc, bất cứ lúc nào, cũng có thể mất việc. Nhất là khi công tác sắp hoàn tất mà công ty chưa tìm được kế ước mới, thì phải quay cổ, xem trước xem sau, tìm đường nhảy trước, chứ chờ đến lúc nó cho mình tấm giấy “rất tiếc và cảm ơn” thì đã muộn màng. Làm công chức, nếu thiếu ngân sách thì cũng có thể giảm nhân viên và mất việc. Những người thâm niên, đã trên 10 năm thì chẳng bao giờ nghĩ đến bị mất việc. Nhưng công chức bị mất việc cũng là hãn hữu. Có, chứ không phải không. Nhưng khi mất việc từ cơ quan này, thì họ có quyền nhảy qua cơ quan nhà nước khác. Cơ quan này phải nhận nếu họ có chỗ trống, không có quyền tuyển dụng người ngoài. Phải tuyển cái ông mất việc nhà nước trước. Cái an tâm trong công ăn việc làm cũng là một điều đáng quý trong cuộc mưu sinh khi sống trong một xã hội mà sự sinh động đổi thay quá nhiều. Hy vọng làm việc cho đến ngày về hưu cũng là một an ủi. Mà cần chi về hưu, nhiều cụ già trên 70 tuổi vẫn nhất định đi làm, vì đi làm cho nhà nước khỏe hơn về hưu ở nhà, theo các cụ, thì ở nhà vợ nó sai làm vườn, sửa nhà còn mệt hơn nhiều. Vả lại ở nhà mà nghe các cụ bà lão nhải than vãn thì khổ cái con ráy hơn. Dù các cụ kỹ sư già khi về hưu, thì tiền lương hưu xấp xỉ hoặc cao hơn tiền lương hàng tháng, vì đã nhiều chục năm thâm niên.

Làm công chức cho khu 4 Công Chánh, thì ăn mặc không cần phải quá tươm tất, đại khái như đi làm lao động các hãng xưởng. Cái ngành công chánh, cái vốn của nó là đường sá, đất đá, bụi bặm. Không ai bắt buộc kỹ sư phải mang “khô mực tà-vet”, lỡ khi cần đi công trường, đi ra với gió bụi đâu có tiện lợi. Ngồi văn phòng mãi, nhiều khi cũng mệt mỏi với các bản đồ, với các con số, thì muốn đi một vòng tham quan khảo sát bên ngoài là một chuyện thường tình. Một vài anh chị, làm cái việc liên quan đến khảo sát lưu thông, đôi khi xách xe đi rong, cả tuần về văn phòng một đôi lần. Đi ngoài thì có tự do, nhưng cũng có cái mệt riêng của nó. Nhân nhả nhất là các kỹ sư công trường về mùa đông vì khí hậu lạnh, mưa dầm, công tác ít hoặc ngưng trệ. Tha hồ mà ngáp vì buồn ngủ, bởi không có việc chi mà làm. Còn về mùa nắng, thì các công tác thường làm đêm, không thể làm ban ngày vì xe cộ đông đảo, cản trở lưu thông. Thế là overtime có thể bằng 75% tiền lương hàng tháng. Làm việc tại văn phòng, nếu muốn có thêm chút cháo, thì cũng có thể xin làm phụ trội cho các đơn vị khác, hoặc làm cho chính đơn vị mình. Nhưng ở văn phòng thì giới hạn, chỉ được tối đa 50 giờ mỗi tháng, trả theo 1.5 thì cũng xem như 75 giờ, xấp xỉ 50 tiền lương. Đa số đều có thể kiếm thêm giờ phụ trội dễ dàng, cũng có nhiều đơn vị không có phụ trội, phải xin làm cho các đơn vị khác. Nhưng không phải ai

cũng ưa làm phụ trội, một số không ít, xem giờ phụ trội là khó chịu, thà ở nhà gác cẳng nằm xem TV còn hơn, hoặc xách xe chạy rong rong đây đó cho hồn lảng lảng.

Tại khu Công Chánh 4, anh em Việt Nam, có gia đình cả cha lẫn mẹ con đều làm chung, vợ chồng đều làm chung, có thể chung ngành, chứ không phải chung trong một đơn vị. Có vài gia đình Mỹ, chồng, vợ, con cái, dâu rể, đều làm chung trong khu 4 Công Chánh. Cũng tiện mà cũng bất tiện. Nhiều ông Mỹ có vợ làm chung, tự gọi mình là POW (Prisoner of Wife chứ không phải Prisoner of War) bị canh gác 100%, sáng cùng nhau đi làm, trưa cùng nhau ăn, chiều cùng nhau về. Thế là đủ 100%. Một anh bạn nói đùa rằng, mỗi ngày anh chỉ có 2 lần tự do 15 phút không bị kiểm kẹp, đó là hai lần 15 phút xả hơi sáng và chiều. Ngán quá, bà xã không kịp tìm gấp để kẹp. Một anh bạn có vợ làm chung sở, cũng đi cặp kè 100% thời gian, thế mà nhiều lần vợ ngạc nhiên, vì anh biết nhiều nơi, nhiều shopping center trong các thành phố kế cận mà bà vợ chưa bao giờ đến. Đó cũng là một bí mật mà anh không tiết lộ cho ai. Nói thế chứ vợ chồng làm chung sở cũng rất tiện lợi, đi chung 1 xe, ăn trưa một lần, khi bệnh hoạn hay cần thiết cũng có nhau không cần phải điện thoại xa xôi.

Nói là nhân nhả, nhưng cũng có khi bận rộn, phải làm giờ phụ trội, phải lo cho xong công việc. Các anh làm việc liên hệ đến lưu thông, có khi phải thức dậy đi làm từ 3 giờ

sáng, hoặc một hai giờ đêm mới về. Thỉnh thoảng chứ không phải quanh năm đều đều mỗi tuần.

Khu 4 Công Chánh, trụ sở đặt tại San Francisco, là “trung ương cục” của những người đồng tình luyến ái. Họ là một lực lượng chính trị rất mạnh tại thành phố này. Họ là những người có tỷ lệ bệnh AIDS bất trị cao nhất. San Francisco là thành phố cổ, đường phố chật hẹp. Du khách khắp nơi ghé lại thăm viếng tấp nập, là thành phố được chấm giải nhất về du lịch trong năm 1991. Thành phố đẹp, có nhiều cảnh trí, nhiều nơi văn nghệ, nhưng là nơi dễ du lịch, ghé chơi, chứ không phải để ở. Bởi vậy đa số anh em đều ở bên kia Vịnh, những vùng từ San Jose, Fremont, Hayward, Concord, Berkeley v.v. Mỗi ngày đi xe chung do sở cung cấp hoặc đi hệ thống xe điện ngầm.

Thức ăn tại San Francisco ngon tuyệt, đủ cả các thức ăn quốc tế, giá cả cạnh tranh nên tương đối rẻ hơn các nơi khác.

Đời sống công chức, thì mất đi cái sôi nổi, thử thách và di chuyển. Nhưng được bù lại bằng cái “an cư”, bình thân như vại, không thể giàu có được, nhưng cũng không thiếu thốn vất vả. Đại khái xem như đủ. Đủ là xem như sướng rồi. Ai không biết cái nghĩa của chữ “tạm đủ” thì cực khổ vất vả rần mà chịu. ●

ÁO VẢI